

RODZINA OD ZARAZ

BIULETYN INFORMACYJNY POWIATOWEGO CENTRUM
POMOCY RODZINIE W WEJHEROWIE

NR 2/2022

OGŁOSZENIE

SZANOWNI PAŃSTWO!

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wejherowie

POSZUKUJE KANDYDATÓW NA RODZINY ZASTĘPCZE

dla dzieci, które decyzją Sądu nie mogą wychowywać się w rodzinach biologicznych. Poszukiwane są osoby samotne lub małżonkowie, którzy chcą zapewnić dzieciom ciepły dom, bezpieczeństwo i warunki do rozwoju i nauki.

Oferujemy szkolenia, środki finansowe na utrzymanie dziecka w pieczy zastępczej (comiesięczne świadczenie, środki finansowe na wypoczynek poza miejscem zamieszkania, wsparcie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz wsparcie specjalistów: psychologów, pedagogów, terapeutów) oraz w razie potrzeby środki na wynajem większego lokalu.

Jeśli ogłoszenie spotka się z Państwa zainteresowaniem, zapraszamy do kontaktu telefonicznego pod numerami:

58 672 27 02 wew. 16, 21, 30 oraz email: kancelaria@pcprwejherowo.pl

Pozostajemy również do Państwa dyspozycji w dni powszednie w godzinach pracy PCPR.

W TYM NUMERZE:

Ogłoszenie **str. 1**

Dzień Rodzicielstwa Zastępczego
w PCPR w Wejherowie **str. 2**

Promujemy rodzicielstwo zastępcze.

Fotorelacja: Festyn rodzinny w Redzie
i Paraszynku **str. 4**

O programie „Samodzielność - Aktywność -
Mobilność” **str. 5**

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny **str. 6**

Program „Pomorskie Dzieciom” **str. 7**

Kącik specjalisty: Jakie czynniki decydują
o pokonywaniu trudności w uczeniu

się przez dzieci? **str. 8**

Z życia wzięte: Pani Grażyna i Dom **str. 12**

Wyniki konkursu „Patent na Relax” **str. 13**

Na wesoło **STR. 13**

P RZYJDŹ DO NAS!

C ZEKAMY WŁAŚNIE NA CIEBIE!

P OMOŻEMY CI STWORZYĆ

R OZDINĘ ZASTĘPCZĄ!

Oferujemy:

- bezpłatne szkolenie
- wsparcie finansowe na utrzymanie dzieci i wynajem lokalu mieszkalnego
- stałą pomoc koordynatora i specjalistów

**JEST WIELE DZIECI,
KTÓRE POTRZEBUJĄ DOMU!**

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wejherowie

ul. Sobieskiego 279A tel. 58 672 40 63 wew. 30

Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej: e-mail: rz@pcprwejherowo.pl

DZIEŃ RODZICIELSTWA ZASTĘPCZEGO

Co roku w dniu 30 maja obchodzony jest Dzień Rodzicielstwa Zastępczego, który został ustanowiony na mocy uchwały Sejmu RP z 2006 r. Jego celem jest poruszenie problematyki związanej z poprawą losu odrzuconych oraz osieroconych dzieci. Święto jest także okazją do popularyzacji ruchu rodzicielstwa zastępczego. Ostatnie dwa lata pandemii nie sprzyjały spotkaniom i hucznym uroczystościom, dlatego z tym większą radością cieszymy się, że mogliśmy w tym roku gościć u siebie Rodziny Zastępcze.

W dniu przypadającym w święto rodzin zastępczych o godz. 13.00 w siedzibie naszego Centrum odbyła się uroczystość, na którą zaprosiliśmy funkcjonujące na terenie powiatu wejherowskiego rodziny zastępcze zawodowe i prowadzące rodzinne domy dziecka. Swoją obecnością zaszczytili nas również przedstawiciele Powiatu w osobach Pani Starosty Gabrieli Lisius oraz Wicestarosty Jacka Thiela. W doniosłej atmosferze pachnącej majowymi bzami na ręce Rodziców Zastępczych zostały wręczone przez Panią Starostę Gabrieli Lisius oraz Panią Dyrektorkę Małgorzatę Bernacką indywidualnie przygotowane podziękowania i drobne upominki. Galę uświetniły występy artystyczne przygotowane przez dzieci i wychowawców z funkcjonujących na terenie powiatu placówek opiekuńczo – wychowawczych. Swoją debiut miało również pierwsze wydanie biuletynu „Rodzina od zaraz”, którego jeszcze ciepłutkie egzemplarze zostały przekazane rodzinom zastępczym. Mniej oficjalna strona spotkania upłynęła przy wspólnej kawie i słodkim poczęstunku, przygotowanym przez pracowników i dyrekcję naszego Centrum. Wkład pracowników Centrum w przygotowanie poczęstunku dla rodzin zastępczych i zaproszonych gości, był wyrazem uznania i szacunku dla wszystkich tych, którzy angażują się w opiekę i wychowanie dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej.

Jeszcze raz serdecznie dziękujemy wszystkim Rodzinom Zastępczym za codzienny trud, poświęcenie oraz dobro, którymi w każdej chwili obdarzacie Państwo Dzieci. Zapraszamy do obejrzenia fotorelacji z uroczystości.

TEKST: ANITA POCHĘĆ FOTOGRAFIE: KATARZYNA SURYNOWICZ

PROMUJEMY RODZICIELSTWO ZASTĘPCZE

Bieżący rok upływa pod hasłem aktywnej promocji rodzicielstwa zastępczego, gdyż nie tylko nasz powiat, ale cała Polska zмага się z niedostatkiem miejsc dla dzieci w rodzinach zastępczych!

Zjawisko to jest bardzo niepokojące, dlatego pragniemy przybliżyć naszą ofertę oraz zasady i możliwości sprawowania pieczy zastępczej, a także pokierować w podejmowaniu kolejnych kroków przez zainteresowane osoby. Byliśmy w związku z tym obecni na wielu imprezach i wydarzeniach, organizowanych na terenie Powiatu Wejherowskiego, gdzie Pracownicy Zespołu Pieczy Zastępczej wraz z Dyrekcją PCPR w Wejherowie zapraszali mieszkańców do współpracy.

29 maja byliśmy uczestnikami wydarzenia w Fabryce Kultury w Redzie, 04 czerwca wzięliśmy udział w świętowaniu gminnego Dnia Dziecka w Paraszynku, a 10 czerwca z kolei - w festynie soleckim z tej samej okazji w Gowinie. 11 czerwca swą ofertę prezentowaliśmy w trakcie Festynu Ekologicznego „Czysta Rumia”, zaś 10 września br. – podczas Rodzinnego Festynu w Redzie.

ALDONA CZERWIŃSKA

O PROGRAMIE „SAMODZIELNOŚĆ – AKTYWNOŚĆ – MOBILNOŚĆ!” MIESZKANIE DLA ABSOLWENTA

Tytułowy program będzie realizowany przez PCPR w Wejherowie w latach 2022-2026, a jego celem jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania. **Zainteresowane osoby mogą składać wnioski od dnia 03.08.2022 r. do 31.12.2023 r.**

Beneficjentem programu może być osoba z niepełnosprawnością, spełniająca poniższe warunki:

- 1) posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, a w przypadku osób z niepełnosprawnością narządu słuchu, także w stopniu umiarkowanym lub orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 2) posiada status absolwenta szkoły podstawowej, ponadpodstawowej (wszystkich typów szkół) lub szkoły wyższej, uzyskany w okresie 36 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku;
- 3) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- 4) złoży oświadczenie o braku możliwości zamieszkania w miejscowości realizowania aktywności zawodowej;
- 5) złoży oświadczenie o poszukiwaniu lub o podjęciu zatrudnienia.

Dofinansowanie będzie udzielane na wniosek absolwenta maksymalnie na okres 36 miesięcy w wysokości:

- a) od 1 do 12 miesiąca – 100% kosztów najmu, nie więcej jednak niż 100% miesięcznej wysokości maksymalnej kwoty dofinansowania dla danej lokalizacji wynajmowanego lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego;
- b) od 13 do 24 miesiąca – 70% kosztów najmu, nie więcej jednak niż 70 % miesięcznej wysokości maksymalnej kwoty dofinansowania dla danej lokalizacji wynajmowanego lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego;
- c) od 25 do 36 miesiąca – 40% kosztów najmu, nie więcej jednak niż 40% miesięcznej wysokości maksymalnej kwoty dofinansowania dla danej lokalizacji wynajmowanego lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego.

Dofinansowanie dotyczy wszystkich kosztów wymienionych w umowie najmu. Maksymalna wysokość dofinansowania miesięcznego kosztu wynajęcia lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego spełniającego indywidualne kryterium dostępności dla beneficjenta zależy od: lokalizacji mieszkania, aktualnej wartości średnich wskaźników przeliczeniowych kosztu odtworzenia 1m² powierzchni użytkowej oraz sposobu poruszania się beneficjenta.

W okresie od 1 do 12 miesiąca objętego dofinansowaniem beneficjent nie będzie zobowiązany do informowania realizatora Programu o zmianie lub utracie zatrudnienia.

Warunkiem udzielenia dofinansowania od 13 do 36 miesiąca będzie złożenie oświadczenia o zatrudnieniu beneficjenta. Beneficjent będzie zobowiązany do poinformowania realizatora Programu o każdorazowej zmianie lub utracie zatrudnienia.

W okresie od 13 do 36 miesiąca przerwa w okresie zatrudnienia może trwać maksymalnie 2 miesiące, jeżeli beneficjent nie wykaże aktywnego poszukiwania pracy.

W przypadku aktywnego poszukiwania pracy okres ten może trwać maksymalnie 6 miesięcy. Jeżeli nastąpi zmiana warunków umowy najmu beneficjent będzie zobowiązany do bezwzględnego przedstawienia nowej umowy najmu, celem zawarcia aneksu do umowy z realizatorem Programu. Składanie wniosków odbywa się wyłącznie w formie elektronicznej przez teletransmisję danych, samodzielnie lub za pośrednictwem realizatora Programu. Wniosek należy złożyć w „Systemie Obsługi Wsparcia” (SOW).

Do wniosku dołącza się:

- 1) orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, a w przypadku osób z niepełnosprawnością narządu słuchu, także w stopniu umiarkowanym lub orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, a w przypadku osób z niepełnosprawnością narządu słuchu również na równi z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności;
- 2) kopię dokumentu potwierdzającego status absolwenta;
- 3) oświadczenie o braku możliwości zamieszkania w miejscowości realizowania aktywności zawodowej;
- 4) oświadczenie o poszukiwaniu zatrudnienia lub o podjęciu zatrudnienia.

Zachęcamy wszystkie zainteresowane osoby do bliższego zapoznania się z Programem oraz składania przedmiotowych wniosków.

E. HINCKE

OGÓLNOPOLSKA KARTA DUŻEJ RODZINY

Podstawową funkcją polityki społecznej jest służebna rola państwa. Poszukuje ona rozwiązań dotyczących bezpieczeństwa socjalnego dla jednostek, grup społecznych, a także rodziny. Polityka społeczna jest pojęciem wieloznacznym¹, najczęściej bywa postrzegana jako dyscyplina naukowa i praktyczna. Jej praktyczność polega przede wszystkim na działalności państwa i organizacji pozarządowych, w celu poprawy materialnej i wyrównywania szans życiowych danych grup społecznych i socjalnie najsłabszych jednostek. Wyraża się to m.in. wprowadzaniem działań, programów i strategii osłonowych istotnie wpływając na rozwiązywanie problemów społecznych.

Współczesna polityka społeczna, nie tylko w Polsce ukierunkowana jest na działania prorodzinne. Praktycy koncentrują się głównie na spadku poziomu dzietności, a w związku z tym na poszukiwaniu rozwiązań prowadzących do wzrostu poziomu dzietności, a tym samym racjonalnemu wsparciu i rozwiązywaniu problemów rodzin.

W Polsce po 1989 r. dostrzegano przez badaczy model polityki społecznej nazywanym socjaldemokratycznym, rozumianym szeroko jako działania osłonowe dla najsłabszych, poprzez narzędzia do wyrównywania różnic społecznych w obszarze zdrowia, edukacji, mieszkalnictwa i rodziny. Model takiej polityki społecznej interpretowano jako inwestycję w społeczeństwo, a w konsekwencji wpływu na jej rozwój i gospodarkę. Założeniem takiej polityki miał być jej uniwersalizm, czyli powszechna dostępność bez względu na status majątkowy przy założeniu wprowadzonego systemu usług społecznych². Istotnym obszarem w ramach polityki społecznej, nie tylko w Polsce pozostaje polityka rodzinna. Aktualnie uwagę praktyków oraz badaczy skupia głównie problem spadku poziomu dzietności, a w związku z tym poszukiwanie rozwiązań prowadzących do wzrostu liczby urodzeń oraz wsparciu i rozwiązywaniu problemów rodzin³.

Założeniem polityki rodzinnej w ujęciu socjaldemokratycznym jest stałe wsparcie rodzin ze szczególnym uwzględnieniem poprawy warunków bytowych, bez względu na stopień ewentualnej dysfunkcji czy kryterium ubóstwa, pomoc w taki zakresie nie jest ograniczona wyłącznie pracą socjalną, ale ukierunkowaniem na uniwersalne instrumenty zabezpieczenia społecznego⁴.

Zabezpieczeniem takim jest możliwość m.in.: uzyskania świadczeń rodzinnych oraz dodatków do tych świadczeń, świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Polityka rodzinna zabezpiecza również rodziny bez świadczeń otrzymywanych w wyniku spełnienia kryterium dochodowego, takim świadczeniem jest świadczenie wychowawcze.

Istotnym elementem polityki rodzinnej w Polsce jest wprowadzona osiem lat temu Karta Dużej Rodziny, która jest ogólnopolskim systemem zniżek dla rodzin wielodzietnych, przysługującym niezależnie od kryterium dochodowego dla rodzin posiadających minimum trójkę dzieci. Rodzice otrzymują kartę dożywotnio na wniosek kierowany do właściwego wójta, burmistrza czy prezydenta ze względu na miejsce zamieszkania. Karta wydawana jest bezpłatnie. Wskazać należy, że przez rodziców rozumie się rodziców zastępczych lub prowadzących rodzinny dom dziecka, a przez definiowanie dziecka, również małoletniego przebywającego w pieczy u rodziny zastępczej lub rodzinnym domu dziecka.

Ogólnopolska karta dużej rodziny uprawnia do korzystania ze zniżek na terenie całego kraju. Zniżki oferowane są przez przedsiębiorców, jak i instytucje publiczne. Wykaz oferentów zniżek prowadzony jest przez właściwego ministra do spraw zabezpieczenia społecznego. Obecnie wskazuje się 31065⁵ podmiotów uczestniczących w ogólnopolskiej karcie, z czego 2500 podmiotów realizuje zniżki w województwie pomorskim. Rodzaj udzielanych zniżek jest różny i może dotyczyć wyłącznie określonej kategorii produktów czy usług np. biletów do kina, muzeów i teatrów, kursów językowych, usług fryzjerskich, porad prawnych, produktów żywnościowych w dużych sieciach handlowych oraz udzielanych zniżek na produkty u lokalnych handlowców i producentów żywności. Podkreślić należy, że oferentów zniżek można dokonać poprzez aplikację mobilną lub przez stronę internetową. Każdy oferent zniżek powinien mieć umieszczone logo ogólnopolskiej karty dużej rodziny w widocznym miejscu, tak aby posiadacz karty mógł z niej skorzystać w trakcie dokonywania płatności.

Nadmienić należy, że pozyskiwaniem parterów deklarujących chęć oferowania zniżek dla rodzin wielodzietnych pozyskuje organizacja pozarządowa działająca na zlecenie właściwego ministra. Co do zasady do programu może przystąpić każda instytucja publiczna lub podmiot prywatny nie zalegający z ze składkami i opłatami na rzecz skarbu państwa. Podmiot który w swojej ofercie posiada już katalog zniżek dla klientów, winien zaoferować rodzinom wielodzietnym najkorzystniejsze ulgi od doczasowych funkcjonujących w jego systemie.

Należy również podkreślić, że istnieją również samorządowe karty dużej rodziny, odrębnie pozyskujące przez daną gminę, powiat lub zarząd województwa partnerów do swojego programu.

W odróżnieniu od ogólnopolskich kart funkcjonują one w określonej przestrzeni lokalnej, z reguły nie oferują mnogości zniżek dla rodzin wielodzietnych, zaś wyróżniających ich elementem w praktyce jest

możliwość korzystania z komunikacji miejskiej na preferencyjnych warunkach przez członków rodzin wielodzietnych. W odróżnieniu od ogólnopolskiej karty, rodzina wielodzietna może otrzymać w wsparcie np. posiadając więcej niż troje dzieci.

Ogólnopolska karta dużej rodziny posiada rozbudowany system zniżek wspierających funkcjonowanie rodzin wielodzietnych, jest instrumentem polityki rodzinnej rozwijającym się dynamicznie od ponad ośmiu lat, nie generując przy tym kosztów dla samorządów, jak w przypadku samorządowych karty dużej rodziny.

MIROSLAW BIGOT

[1] J. Auleytnier, Polityka społeczna. Teoria a praktyka, Warszawa 1997, s. 20. [2] M. Syska, Socjaldemokratyczna polityka społeczna, red. M. Syska, Wrocław 2012, s. 15. [3] A. Durasiwicz, kierunki rozwoju polityki rodzinnej w Polsce – dylemat zachodzących zmian i wyzwań na przyszłość, [w:] Polityka społeczna wobec wyzwań i zmian zachodzących we współczesnym świecie, red. M. Kubiak, Gdańsk 2014, s. 104. [4] R. Bakalarczyk, Polityka na rzecz rodziny i opieki, [w:] Socjaldemokratyczna Polityka [5] <https://empatia.mpips.gov.pl/web/piu/kdr>, odczyt z dnia 30.09.2022 r.

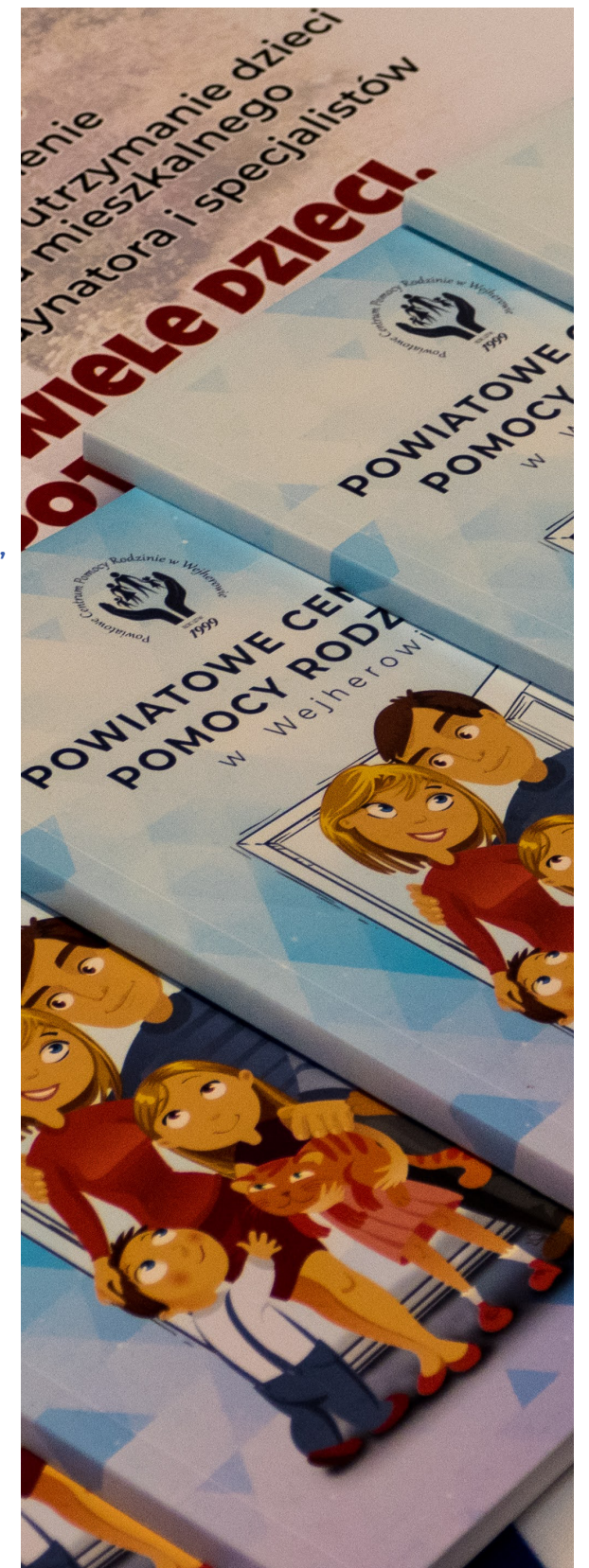
PROGRAM „POMORSKIE DZIECIOM”

Już blisko rok trwa realizacja działań grantowych, skierowanych do dzieci i rodziców z Rodzin Zastępczych, pracowników PCPR, wychowanków i pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych. Odbývają się szkolenia oraz superwizje, rehabilitacja i wsparcie psychologiczne dla dzieci, wychowankowie wciąż korzystają z bonów edukacyjnych i zajęć warsztatowych. Przed drugą grupą usamodzielniających się wychowanków – zajęcia z prowadzenia gospodarstwa domowego oraz wyjazdowe warsztaty psychoedukacyjne. Nasi przeszkoleni specjaliści prowadzą dla dzieci diagnozy przy użyciu sprzętu biofeedback, diagnozy psychofizyczne oraz udzielają potrzebnego wsparcia. Do końca realizacji grantu pozostało jeszcze kilka miesięcy, zapraszamy więc do korzystania z oferty!

Wszystkich Rodziców Zastępczych zapraszamy na comiesięczne superwizje, na których można omówić pod kierunkiem specjalisty, w gronie innych rodziców najbardziej nurtujące problemy. Zapraszamy też na pozostałe szkolenia, prowadzone przez sprawdzonych trenerów! Wszystkich zainteresowanych wsparciem dla dzieci również zapraszamy do kontaktu.

Szczegółowych informacji udzielają koordynatorzy i organizatorzy rodzinnej pieczy zastępczej.

ALDONA CZERWIŃSKA

KĄCIK SPECJALISTY

Jakie czynniki decydują o pokonywaniu trudności w uczeniu się przez dzieci?

Zjawisko zróżnicowania uczniów pod względem uzyskiwanych wyników w nauce szkolnej, uwarunkowane różnymi przyczynami – było od dawna przedmiotem zainteresowania nauki, nauczycieli i rodziców. W tym artykule chciałabym zwrócić szczególną uwagę na dzieci (uczniów), którzy z różnych powodów nie nadążają za tempem pracy szkolnej, nie potrafią sprostać wymaganiom programu, względnie natrafiają na znaczne trudności w jego opanowaniu.

W Polsce dzieci rozpoczynają naukę w wieku siedmiu lat i ten rok życia stanowi dla dziecka granicę dzielącą okres przedszkolny od nowego, doniosłego okresu w życiu, zwanego młodszym wiekiem szkolnym. Rozpoczęcie nauki wymaga pewnego poziomu dojrzałości szkolnej. Za dojrzałe do podjęcia nauki uznaje się dziecko, które osiągnęło taki stopień rozwoju umysłowego, emocjonalnego, społecznego i fizycznego jaki umożliwia mu udział w życiu szkolnym i opanowanie treści programowych w klasie pierwszej. Tymczasem powszechnie wiadomo, że poziom rozwoju psychofizycznego dzieci stojących u progu szkoły jest niejednorodny. Wśród uczniów klas młodszych jest coraz więcej dzieci rozwijających się nieharmonijnie. Przyczyny bywają różnorodne, przy czym najczęściej mają charakter kompleksowy. Ogólnie wyróżnia się trzy kategorie, jedną stanowią czynniki ekonomiczne – społeczne, drugą, biologiczno – psychologiczne, trzecią – pedagogiczne.

Przyczyny społeczno – ekonomiczne czyli wszystko to, co jest niezależne od zdolności dziecka oraz od organizacji szkoły i metod nauczania. Należą do nich: złe warunki materialne i mieszkaniowe rodziny, niski poziom intelektualny i kulturalny rodziców, rozpad struktury rodziny, brak zrozumienia i zaspokojenia potrzeb dziecka, brak zainteresowania jego nauką szkolną, wadliwa postawa rodziców itp. Sytuacja dziecka rozpoczynającego naukę szkolną jest bardzo złożona, bez względu na to czy dotyczy to ucznia

o rozwoju harmonijnym czy też nieharmonijnym i związana jest z poszukiwaniem miejsca dla siebie w nowym środowisku szkolnym. Uczniowie klasy pierwszej stykają się z różnorodnymi sytuacjami szkolnymi, których jeszcze w swoim życiu nie doświadczyli. Wchodzą w kontakty z wieloma nowymi dla siebie osobami: dorosłymi i dziećmi. Dziecko podlegające prawidłowym procesom adaptacyjnym po krótkim okresie ostrożnego wchodzenia w życie szkolne, zaczyna zachowywać się w naturalny, typowy dla siebie sposób. Potrafi dostosować się do wymogów środowiska, ale jednocześnie próbuje na miarę swoich możliwości i potrzeb, aktywnie oddziaływać na otaczającą go rzeczywistość. W świetle istniejącej wiedzy pedagogicznej, prawdopodobieństwo zaburzeń procesów przystosowawczych wzrasta w miarę kumulowania się niekorzystnych czynników o charakterze socjokulturowym i biopsychicznym.

Czynniki biopsychiczne to „warunki wewnętrzne” i zalicza się do nich: właściwości układu nerwowego, osobowości i zdrowie uczącego się. Zarówno zadatki wrodzone (np. autonomiczna struktura mózgu) jak również warunki sprzyjające lub hamujące rozwój tych zadatków składają się na wyżej wymienione czynniki. Do biopsychicznych źródeł niepowodzeń dydaktycznych należy zatem zaliczyć: poziom inteligencji, temperament, cechy charakteru, niestałość emocjonalną, zły stan zdrowia, zaburzenia procesów poznawczych.

Dzieci mające trudności z przystosowaniem się do środowiska klasy, szkoły, do zasad funkcjonowania w grupie oraz warunków programu nauczania często wyróżniają się określonym zespołem zachowań, charakteryzowanym jako nadpobudliwość, bądź zahamowanie psychoruchowe. Fizjologiczną podstawą tychże zachowań – jest zaburzenie równowagi procesów nerwowych pobudzania i hamowania. Małomówność, problemy z nawiązaniem kontaktów społecznych, mała ruchliwość, powolność reakcji, brak zainteresowania otoczeniem, a niekiedy nawet apatia – to zauważa się u dzieci zahamowanych z obniżeniem aktywności. Dzieci nadpobudliwe charakteryzuje natomiast impulsywność, łatwe wpadanie w gniew, niski poziom koncentracji uwagi, chaotyczność działania, skłonność do kłótni i bójek. O istnieniu zaburzeń zachowania można mówić, gdy dziecko przez dłuższy czas nie jest w stanie przyswoić sobie umiejętności koniecznych do dobrego funkcjonowania w sytuacji szkolnej. Ignorowanie pierwszych problemów dziecka może w przyszłości prowadzić do poważnych trudności szkolnych i wychowawczych.

Właściwości układu nerwowego, osobowość i zdrowie mają ogromny wpływ na przebieg i wyniki pracy dziecka w szkole. Przyczyną biopsychiczną niepowodzeń uczniów w nauce są także deficyty narządów zmysłów. U dzieci z zaburzeniami analizatora słuchowego, bądź wzrokowego bardzo często występują trudności w nauce czytania i pisania. Dzieci z fragmentarycznymi deficytami rozwoju potrafią prawidłowo myśleć, logicznie rozumować i wnioskować, lecz z racji gorzej rozwijających się niektórych sfer swojego mózgu wykazują obniżenie poziomu analizy i syntezy oraz pamięci wzrokowej, słuchowej czy kinestetycznej – ruchowej, którym często towarzyszą zaburzenia orientacji przestrzennej, procesów lateralizacji i wady wymowy. U większości dzieci

te mikrodefekty rozwojowe ujawniają się właśnie w pierwszym okresie nauczania. Istnieją rozmaite stanowiska dotyczące pochodzenia zaburzeń w nauce czytania i pisania. Wyróżnia się więc przyczyny: genetyczne, organiczne, hormonalne czy psychoemocjonalne. Przyjmuje się też, że dysleksja rozwojowa to zaburzenia przejawiające się trudnościami w nauce czytania i pisania mimo stosowania obowiązujących metod nauczania, normalnej inteligencji, braku wad zmysłów i braku schorzeń neurologicznych oraz przy sprzyjających warunkach społeczno – kulturowych.

Należy zatem w szczególny sposób otoczyć opieką dzieci z parcjalnymi deficytami dążąc do zapewnienia wszystkim dzieciom warunków wszechstronnego rozwoju przy jednoczesnym zwiększeniu efektywności nauczania. Ważna jest świadomość, że przy wczesnym rozpoznaniu i wcześniej podjętej właściwej terapii mogą całkowicie wyrównać swoje braki i stać się dobrymi uczniami. Niewyrównane w porę deficyty i wywołane nimi trudności w nauce prowadzić mogą do wtórnych zaburzeń rozwoju. Wyrównywanie tych wtórnych zaburzeń jest z reguły mniej skuteczne i nieporównywalnie trudniejsze. Dysleksja rozwojowa przyjmuje różne postaci: dysleksji, dysortografii, dysgrafii czy dyskalkulii. Ponieważ największa grupa dzieci cierpi na dysortografię, warto zwrócić szczególną uwagę na następujące kwestie, które mogą świadczyć o tym parcjalnym deficycie, np. czy uczeń myli litery o podobnym kształcie, np. „m” i „n” albo podobnej wymowie, np. „w” i „f”? Czy uczeń opuszcza litery bądź zmienia ich kolejność, np. (ko – rdła zamiast ko – ldra)? Czy dziecko dodaje litery i sylaby w wyrazach, albo też pisze znacząco wolniej od innych, itp.

Poszczególne zaburzenia rozwoju umiejętności szkolnych występują często łącznie, wszystkie wymagają specjalistycznej diagnozy i pomocy psychopedagogicznej. Ważne jest

jednak, aby różnicować specyficzne zaburzenia umiejętności szkolnych od zwykłego zaniedbania pedagogicznego. Dlatego do najważniejszych czynników wpływających na niepowodzenia w nauce szkolnej zalicza się jednak szkołę i nauczyciela. Niewłaściwe metody dydaktyczno – wychowawcze stosowane w szkołach, liczne klasy, przeładowane programy nauczania, ograniczana indywidualizacja nauczania – mogą spowodować ogólne trudności szkolne. Poznanie uczniów jest nieodzowne do tego, aby wychowawca podejmował jak najskuteczniejsze działania dydaktyczno- wychowawcze i opiekuńcze wobec wszystkich swoich podopiecznych. Do zadań wychowawcy należy zatem:

1. rozpoznanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów,
2. prowadzenie obserwacji pedagogicznej w trakcie bieżącej pracy z uczniami mającą na celu rozpoznanie u uczniów: trudności w uczeniu się w tym w przypadku uczniów klas I-III szkoły podstawowej deficytów kompetencji i zaburzeń sprawności językowych oraz ryzyka wystąpienia specyficznych trudności w uczeniu się, a także potencjału ucznia i jego zainteresowań, szczególnych uzdolnień,
3. rozpoznawanie przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie uczniów w szkole,
4. podejmowanie działań sprzyjających rozwojowi kompetencji oraz potencjału uczniów w celu podnoszenia efektywności uczenia się i poprawy ich funkcjonowania,
5. współpraca z poradnią psychologiczno – pedagogiczną w procesie diagnostycznym i postdiagnostycznym, w szczególności w zakresie oceny funkcjonowania uczniów, barier i ograniczeń w środowisku ucznia. Ocena efektów

działań podejmowanych w celu poprawy funkcjonowania ucznia, planowanie dalszych działań,

6. dbałość o własny rozwój: aktywny udział w szkoleniach, warsztatach, kursach dotyczących udzielania uczniom pomocy psychologiczno – pedagogicznej, zaangażowanie w prowadzenie zajęć, organizowanie ciekawych zajęć, wprowadzanie działań i ćwiczeń interaktywnych, stosowanie metod aktywizujących,
7. zbieranie od rodziców informacji zwrotnych na temat jakości prowadzonych zajęć, doskonalenie systemu motywacyjnego dla uczniów, budowanie poczucia własnej wartości uczniów, kształtowanie umiejętności współpracy w grupie.

Na podstawie wieloletniego doświadczenia w pracy w szkole jestem przekonana, że tacy wychowawcy to zdecydowana większość. Wyniki pracy nauczyciela zależą zatem od tego, czy jest dobrze wyposażony w wiedzę merytoryczną i pedagogiczną, a przede wszystkim, czy posiada wiedzę na temat sylwetki psychicznego rozwoju dzieci, które uczy.

Rodzice i opiekunowie są bezcennym źródłem informacji o dziecku, powinni też być drogowskazem w procesie uczenia się.

Oto kilka wskazówek do pracy w domu aby pomóc dziecku w nauce:

1. **Należy od początku przyzwyczaić dziecko do wykonywania zadań domowych w tym samym czasie – rodzic powinien być konsekwentny w przestrzeganiu przyjętej zasady.**
2. **Wykonywanie zadań powinno odbywać się stale w tym samym miejscu (najlepiej jeśli będzie to własny pokój i własne biurko, w ciszy, spokoju oraz odpowiednim oświetleniu)**
3. **Przed przystąpieniem do odrabiania lekcji dziecko powinno przygotować sobie potrzebne przybory.**
4. **Ważne jest stopniowanie trudności – najpierw należy wykonać zadania trudniejsze, które wymagają więcej energii a później przejść do zadań łatwiejszych.**
5. **Podczas pracy nie należy rozpraszać uwagi dziecka, nie odrywać od pracy, nie obciążać go innymi pracami, nie absorbować pobocznymi tematami.**
6. **Istotne jest by stosować, gdy zachodzi konieczność, małe przerwy w nauce.**
7. **Po wykonaniu każdego zadania wymagającego od dziecka wysiłku należy je pochwalić, obdarzyć uwagą.**
8. **Należy stworzyć w domu odpowiednią atmosferę poszanowania nauki, np. gromadzenie odpowiedniej literatury, którą dziecko może wykorzystać do nauki.**

MARIOLA CHEŁMINACKA-MAZUR
PEDAGOG

Zdjęcie: Kimberly Farmer na unsplash.com

HISTORIE NASZYCH RODZIN

Pani Grażyna i Dom

Był rok 1999, w jednym z numerów gazety „Dobre rady” ukazał się artykuł pod tytułem „Mama na etacie”. A ponieważ Pani Grażyna właśnie szukała pracy, więc zainteresowała się nim, zgłosiła pod wskazany adres, gdzie przeszła szkolenia i tak to się wszystko zaczęło... Pierwsza trafiła pod jej opiekę mała Dziewczynka, straszliwie pobita przez swoją matkę; określenie „straszliwie” nie jest tu żadną przesadą, a wręcz nie oddaje wszystkich okoliczności, o których w szczegółach, nawet po wielu latach, nie sposób opowiadać. Zaczęła się walka o jej zdrowie, a przede wszystkim o to, by w jak największym zakresie zminimalizować skutki znęcania się nad dzieckiem. Pani Grażynie udało się tego dokonać, Dziewczynka otoczona miłością i bezpieczna bardzo szybko odzyskiwała zdrowie, a po kilku miesiącach... trafiła do adopcji. Pani Grażyna bardzo tęskniła, płakała, cierpiała... bardzo.

Potem było już inaczej. Przyszły kolejne Dzieci i pani Grażyna wiedziała, że są tylko na chwilę, na ten najgorszy w ich życiu czas, a potem pójdą dalej. To jest kwestia odpowiedniego nastawienia – mówi Pani Grażyna – bez tego bym nie mogła być rodziną zastępczą. Dzieci było coraz więcej, bo w dużym domu było dla nich miejsce, przez jakiś czas Pani Grażyna prowadziła nawet rodzinny dom dziecka. Ale – jak to w życiu – nic nie jest pewne. Wielki dom zmienił właściciela, w zamian za to pojawiło się wynajmowane mieszkanie, jednak wbrew wszelkim przeciwnościom losu – nowy dom Pani Grażyny i jej Dzieci – jest na ukończeniu! Wszyscy razem zamieszkają w nowym lokum, pięknie położonym i dostosowanym do potrzeb swoich lokatorów.

Zapytałam moją rozmówczynię, czemu nazywa Dzieci kwiatuskami? Odparka, że Kwiatuszek to ktoś serdecznie zaopiekowany, codziennie „podlewany” troską i miłością... No, rzeczywiście, nic dodać, nic ująć...

I taka właśnie jest Pani Grażyna, pełna energii w działaniu, właściwie nie chodzi, ale biega, mówi

krótko i na temat, szybko podejmuje decyzje. Jak sama przyznaje, czuje się zmęczona, ale kiedy pojawia się temat nowego domu dla Dzieci to... promienieje. Wszystko, co robi jako rodzic zastępczy, to jedno wielkie budowanie domu. I nie chodzi tu tylko o ów wielki, utracony, czy też właśnie wykańczany dom. Pani Grażyna dom, a raczej ideę domu, po prostu nosi w sobie. Bo dom to przede wszystkim spokój i poczucie bezpieczeństwa, to miejsce „dawania” tego czegoś najważniejszego, co jednocześnie tak trudno wyrazić. Każda rodzina ma swoje zwyczaje domowe, ulubione potrawy, które później, w dorosłym życiu, zawsze kojarzą się z ciepłem rodzinnym. Pani Grażyna zdradziła przepis na jedną z najbardziej wyczekiwanych potraw w jej domu, a są to placuszki ziemniaczane w sosie parówkowym. Może brzmi trochę dziwnie, ale autorka przepisu zapewnia, że przy jej stole nigdy nie brakuje amatorów takiej stawy. Przepis jest bardzo prosty i niezbyt pracochłonny. Należy ugotować ziemniaki, przepuścić przez praskę, dodać jedno jajo, łyżkę mąki pszennej i sól, a następnie uformować z masy niewielkie placuszki, otoczyć je tartą bułką i usmażyć na złoty kolor. A teraz czas na sos: pokrojone w małe kawałki parówki gotować w wodzie z dodatkiem bulionu, ziela angielskiego i listka laurowego, na końcu dodać przecier pomidorowy i zagęścić mąką. Placuszki polać sosem i gotowe!

Kilakrotnie udało mi się porozmawiać z Panią Grażyną, jednak żadnej rozmowy nie dokończyliśmy. Pani Grażyna powtarza, że kluczem do sukcesu w pracy jest... pokora. Bo dzieci są wyposażone w takie, a nie inne geny, mają swój bagaż doświadczeń, z którym idą przez życie i nic nie jest w stanie tego zmienić. A rodzic zastępczy jest. Na chwilę. Czasem ta chwila trwa krótko, a czasem długo. Często decyduje los. I dlatego właśnie pokora jest bardzo potrzebna.

Wiadomość z ostatniej chwili: od miesiąca cała Rodzina mieszka w nowym Domu! Choć brakuje w nim jeszcze wielu rzeczy, to błysk w oku Pani Grażyny dowodzi niezłomnie, że to, co najważniejsze – już w nim jest!

WYNIKI KONKURSU „PATENT NA RELAX”

W dniu 22 lipca w siedzibie naszego Centrum Pani Dyrektor Małgorzata Bernacka i zastępca Dyrektora Pan Mirosław Bigot wręczyli nagrodę niespodziankę dla laureata konkursu „Patent na relax”, którym został **Max**.

Max z pomocą rodziny zastępczej opracował piękny plan wspólnej wycieczki, do którego podłączył zdjęcia, opis i rysunki zwiedzanych miejsc. Dziękujemy Maxowi i Pani Aleksandrze za udział w konkursie i życzymy dalszych wspólnych wypadów, które niewątpliwie będą udanym patentem na relaks.

NA WESOŁO

Ojciec mówi do syna:

- A ty co się tak kręcisz po domu, przecież masz lekcje online?
- Tak ale dziś jest wycieczka!

Jasiu pokazuje nauczycielowi języka polskiego swój zeszyt i mówi:

- Nie mogę odczytać, co mi pan tutaj napisał.
- Napisałem: Pisz wyraźniej.

Lekcja religii. Pani pyta Marysię:

- Jak nazywała się mama Jezusa?
- Nie wiem.

- No przecież tak jak ty!
- Kowalska?

Pani w przedszkolu poleciła dzieciom narysować jakieś zwierzątko i zaśpiewać o nim piosenkę. No to mamy kota i piosenkę o kocie na płocie, misia i piosenkę stary niedźwiedź mocno śpi, myszkę która ucieka do dziury... A Jaś maluje sobie jeża. Pani pyta:

- A masz piosenkę do jeża?
- Mam.
- To zaśpiewaj.
- Lulaj ze jeżuniu...

„Boże Narodzenie jest wieczne, nie tylko na jeden dzień.
Bo kochać, dzielić się, dawać nie należy odkładać.”
– Norman Wesley Brooks

Życzymy zadowolenia i satysfakcji z podejmowanych wyzwań.

Niech magiczna moc wigilijnego wieczoru
przyniesie Wam spokój, wytchnienie i radość.

Każda chwila świąt Bożego Narodzenia niech żyje własnym pięknem,
a Nowy Rok obdaruje Was zdrowiem, pomyślnością i szczęściem.

Najpiękniejszych świąt Bożego Narodzenia

życzą:

Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wejherowie

wraz z pracownikami

Wejherowo, 2022 r.